

Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів (СРС)

Самостійна робота студентів включає в себе дві частини. У першій відбувається підготовка студентів до самостійної роботи, у другій – вони самостійно вирішують поставлені завдання. Усі без винятку студенти мають виконувати пізнавальні завдання, що відповідають їх власному рівню. Самостійна робота студентів сприяє пред'явленню більш підготовленим студентам високих вимог, що забезпечить їм максимальний інтелектуальний розвиток. Менш підготовленим студентам самостійна робота дає можливість та створює умови для отримання всіх необхідних здібностей, вмінь, знань та навичок. Залежно від ступеня індивідуальної підготовки студента визначаються пріоритети самостійної роботи: – групове взаємо- і самонавчання під керівництвом викладача; – індивідуалізоване самонавчання, яке планується спільно з викладачем. Групове самонавчання передбачає, що студенти працюють над єдиними за змістом завданнями для всіх членів групи. Завдання включають у себе елементи колективної роботи, виконуються у присутності інших членів групи, мають єдині стратегічні і тактичні цілі. Між виконавцями встановлюються стосунки взаємодопомоги, взаємоконтролю, власної відповідальності за результати роботи. Індивідуальна самостійна робота студентів може відрізнятися за обсягом, змістом і темпом. Ці характеристики самостійної роботи студент та викладач планують разом. Викладач складає кожному студенту індивідуальні завдання, питання для самоперевірки, дає методичні поради щодо самостійного виконання важких та типових завдань, складає графік консультацій та контролю, рекомендує літературу або інші дидактичні матеріали для набуття потрібних здібностей, вмінь, знань та навичок. Індивідуальна самостійна робота студентів, з одного боку, допомагає добре опанувати навчальний матеріал, що з якихось причин не був засвоєний на достатньому рівні і його потрібно проробити повторно. З іншого – сильним, добре підготовленим студентам надає можливість розв'язати завдання підвищеної складності, формувати інваріантне, креативне, нестандартне мислення. Самостійна робота студентів відбувається в аудиторіях ВНЗу, навчальних лабораторіях, які обладнані необхідними приладами, обчислювальною технікою, довідковою літературою тощо. Вони можуть мати позааудиторні форми: проходити на виробництві, в установі відповідного фахового напрямку, бібліотеці, архіві, музеї. Також студенти отримують і виконують домашні завдання. Самостійна робота студентів повинна значно підвищувати рівень і якість знань, ефективно сприяти формуванню та розвитку в студентів професійних знань та навичок. До того ж її завдання – оптимізувати розумову активність студента. Це дозволить йому розкрити свої здібності, самостійно отримувати та застосовувати знання як у професійній діяльності, так і в житті.

КЛАСИФІКАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

1. Види діяльності для набуття знань: а) навчально-пізнавальна (розумова діяльність, розвиток мислення, синтез, аналіз); б) виробнича (набуття навичок та вмінь, що потрібні фахівцю); 2. Ступінь самостійності студента: а) викладач спонукає до самостійних дій та допомагає студенту (низький рівень самостійної роботи студентів); б) викладач спонукає до самостійних дій, студент виконує завдання під контролем викладача (середній рівень самостійної роботи студентів); в) викладач спонукає до самостійних дій, студент виконує завдання самостійно (прийнятний рівень самостійної роботи студентів); г) викладач не спонукає до самостійних дій, студент виконує завдання самостійно і контролює себе (високий рівень самостійної роботи студентів). 3. Місце самостійної роботи студентів у навчальному процесі: а) аудиторний час; б) позааудиторний час. 4. Обов'язковість самостійної роботи студентів: а) обов'язкова (домашні завдання, практика, лабораторні роботи, семінарські заняття, курсові та дипломні роботи, академічна різниця); б) добровільна (участь у конкурсах, олімпіадах, вікторинах, студентських наукових конференціях, виступи в гуртках, підготовка наукових повідомлень, підготовка публікацій).

ПОШУК МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Добір літератури для самостійної роботи треба починати з відомих джерел – підручників, енциклопедій, періодичних фахових видань. Для розширення джерел самостійної роботи слід звернутися до довідковобібліографічного апарату бібліотеки – системи каталогів, картотек, покажчиків (бібліографічних та допоміжних), сукупності видань довідникового характеру. Змістовну групу бібліографічних покажчиків становлять державні «Літописи». Вони реєструють всі публікації, здійснені протягом певного часу на території країни (державна бібліографія). Бібліографічні посібники та довідники, що задовольняють фахові потреби науковців, реферативні журнали, бюлетені реєстрації науково-дослідних робіт є науково-допоміжною бібліографією. Рекомендаційна бібліографія (посібники, списки) дає відомості про науково-популярні видання, що дозволяють розпочати вивчення тієї чи іншої теми. У пошуку матеріалів для самостійної роботи слід пам'ятати про літературу довідникового характеру. Це універсальні та галузеві енциклопедії, енциклопедичні словники, всілякі довідники, словники тощо. Також бібліографія, що супроводжує монографії, науковопопулярні видання, дисертації, звіти, статті може бути використана як довідниковий матеріал або окреслений шлях до власної самостійної роботи.